

eul_wid: oyw-ae

Ψευδο-Ίπποκράτης · Pseudo-Hippocrates

Letter to King Ptolemy

Ἐπιστολή πρὸς βασιλέα Πτολεμαῖον

Period: Ῥωμαϊκή Roman

Dialect: Κοινή Koine

Domain: Ἱατρική Medicine

Format: Ἐπιστολή Epistle

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΚΩΟΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΩΙ ΒΑΣΙΛΕΙ ΧΑΙΡΕΙΝ. Ἐπιμελούμενοι τῆς σῆς ὑγείας, ὦ βασιλεῦ, καὶ ταύτης φροντίδα τιθέμενοι, τὸ κράτιστον τῶν τῇ διαίτῃ καὶ τῷ σώματι καθηκόντων ὑποθέσθαι σοι ἀκριβῶς κατανοήσαντες, τὰ ἀποβαίνοντα τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι ἐξ ἐκατέρων, ἄστρον τε καὶ ὥρων καὶ κέντρων, ὑποτετάχαμέν σοι, ἀναγράψαντες ἐν κεφαλαίοις καὶ πεπομφότες σοι, ὥστε προγινώσκειν τὰ μέλλοντα, καὶ βοηθεῖν τῇ τῆς διαίτης ὕλῃ, ἵν', οὕτως ποιῶν, ἐρῶμένος διατελέσης τὸν ἅπαντα χρόνον.

423 Γνωστέον οὖν τὴν τῆς ὑγείας δύναμιν ἀκριβῶς, ὅποια δὴ εἰς ὠφέλειαν ὑπάρχει τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει. Ἔστι δὲ ὁ λόγος πρῶτον μὲν περὶ τῆς ἐγκυκλίου σφαίρας κοσμικῆς τε καὶ τροπικῆς. Ἀπὸ πλειάδος δύσεως μέχρι τροπῶν χειμερινῶν, ἡμέραι μθ', τουτέστιν ἀπὸ μηνὸς νοεμβρίου ιβ', ἕως δεκεμβρίου πληρουμένου. Αὗται αἱ ἡμέραι αὐξοῦσι φλέγμα πολὺ σφόδρα· διὸ χρῶ τοῖς λουτροῖς, καὶ πλείοσι ξηροτριβίαις καὶ τροφαῖς, καὶ ἀφροδισίοις. Ἀπὸ δὲ τροπῶν χειμερινῶν ἕως ἰσημερίας ἑαρινῆς, ἡμέραι πδ', τουτέστιν ἀπὸ μηνὸς ἰανουαρίου πρώτης μέχρι μηνὸς μαρτίου κε'. Αὗται αἱ ἡμέραι αὐξοῦσιν ὑγρασίας καὶ ἐμέτων πλῆθος· διὸ χρῶ τοῖς περιπάτοις καὶ ἐμέτοις καὶ λουτροῖς πυκνοῖς, καὶ τροφαῖς, καὶ ἀφροδισίοις. Ἀπὸ δὲ ἰσημερίας ἑαρινῆς ἕως πλειάδος ἀνατολῆς, ἡμέραι μθ', τουτέστιν ἀπὸ μηνὸς μαρτίου κς' ἕως μηνὸς μαΐου ιγ'. Αὗται αἱ ἡμέραι εἰσὶν ἑαριναί, καὶ αὐξοῦσιν αἷμα πλέον· διὸ χρῶ τοῖς εὐώδεσιν οἴνοις καὶ ἀκράτοις καὶ θερμοῖς, καὶ πυκνοῖς ἐμέτοις, καὶ πόνοις, καὶ ἀφροδισίοις. ^[20]

424 Ἀπὸ δὲ πλειάδος ἀνατολῆς ἕως τροπῶν θερινῶν, ἡμέραι μβ', τουτέστιν ἀπὸ μηνὸς μαΐου ιδ' ἕως μηνὸς ἰουνίου κδ'. Αὗται αἱ ἡμέραι εἰσὶ τροπαὶ θεριναί. Αὐξοῦσι δὲ χολὴν πυρρὰν· διὸ χρῶ τοῖς γλυκέσι καὶ ὑδαρέσι, καὶ λυτικοῖς κοιλίας, καὶ μὴ πονεῖν, μήτε κάμνειν, μήτε ἀφροδισιάζειν, ἀλλ' ἡσυχῶς διαμένειν. Ἀπὸ δὲ τροπῶν θερινῶν ἕως ἰσημερίας μετοπωρινῆς ἡμέραι ζγ', τουτέστιν ἀπὸ μηνὸς ἰουνίου κδ' ἕως σεπτεμβρίου κε'. Αὗται αἱ ἡμέραι γεννῶσι μέλαιναν χολήν· διὸ χρῶ τοῖς ψυχροῖς καὶ ὑδαρέσι καὶ εὐώδεσιν οἴνοις, καὶ δεῖ μήτε πονεῖν, μήτε ἀφροδισιάζειν. Ἀπὸ δὲ ἰσημερίας μετοπωρινῆς ἕως πλειάδος δύσεως ἡμέραι μη', τουτέστιν ἀπὸ σεπτεμβρίου κε' ἕως μηνὸς νοεμβρίου ιβ'. ^[15]

425 Αὗται αἱ ἡμέραι αὐξοῦσιν ἰχώρας καὶ χολάς· χρῶ τοίνυν τοῖς δι' ὄξους ἐδέσμασι καὶ δριμέσι, καὶ πόνοις καὶ καμάτοις, καὶ ἀφροδισίοις. Διαιροῦμεν δὲ τὸν ἀνθρώπον εἰς μέρη δ', κεφαλὴν, θώρακα, κοιλίαν, καὶ κύστιν. Ἐὰν οὖν τι μέλλῃ περὶ τὴν κεφαλὴν συνίστασθαι πάθος, τάδε

προγίνεται τὰ σημεία· σκοτοδινίαι, ἀλγηδόνες κεφαλῆς, βάρος ἐν ταῖς ὀφρῦσι, σφυγμοὶ κροτάφων, ὀφθαλμῶν δάκρυα, ἀμβλυωπία, ῥῖνες ἐμπεφραγμέναι, ἥχος ὠτων. Τούτων οὖν τῶν σημείων γενομένων, δεῖ καθαίρειν τὴν κεφαλὴν, φαρμάκῳ μὲν οὐδενί· λαβὼν δὲ ὑσώπου καὶ ὀριγάνου τὰς ρίζας, ἀνάξουσιν ἐν γλυκεῖᾳ ἡμικοτύλῃ, καὶ τοῦτο νῆστις ἀποφλεγματίζου. ^[10]

426 Τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τῶν σημείων τούτων, τάδε ἐπιγίνεται πάθη· ὑπογλαύκωσις ὀφθαλμῶν, ἔμφραξις ἐγκεφάλου, χοιράδες, τριχῶν μάδισις, ἔλκωσις κεφαλῆς, ὀδόντων πόνος. Ὅταν δὲ μέλλῃ περὶ τὸν θώρακα συνίστασθαι πάθος, τάδε προγίνεται τὰ σημεία· ἰδρώτες στήθους καὶ θώρακος, τραχύτης γλώττης, πτύελοι ἀλυκοὶ ἢ πικροὶ, πλευρῶν κὶ ὠμοπλατῶν ἀλγηδόνες, οὐδεμιᾶς προφάσεως προεπικειμένης, κνησμονή τε στήθους καὶ βραχιόνων, χειρῶν τε θρόμβοι, καὶ βῆχες ξηραί. Τούτων δὲ οὕτως γενομένων τῶν σημείων, βοηθεῖν δεῖ τῷδε τῷ τρόπῳ· ἀρμόζουσι μὲν γὰρ οἱ ἀπὸ δείπνου ἔμετοι καὶ ἐκ πλησμονῆς γινόμενοι διὰ πάσης φαρμακείας· ὁμοίως δὲ καὶ νῆστις λάμβανε τοὺς καλουμένους συρμίους. Γίνονται δὲ οὕτως· λαβὼν ῥαφάνεως καὶ καρδάμου καὶ σινήπεως καὶ εὐζώμου σπέρματα, ἐκάστου κοχλιάριον, καὶ διαμασσησάμενος, καὶ ἐκροφῶν κοχλιάριον ὕδατος χλιαροῦ, οὕτως ἔμει. Τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τῶν σημείων τούτων, τάδε ἐπιγίνεται τὰ πάθη· πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, φρενίτιδες, μελαγχολίαι, πυρετοὶ ὀξεῖς, ληθαργίαι, λοιμοί. ^[20]

427 Ὅταν δὲ μέλλῃ περὶ τὴν κοιλίαν πάθη τινὰ συνίστασθαι, τάδε προγίνεται τὰ σημεία· κοιλία συστρέφεται, καὶ ταράσσονται ἐν αὐτῇ τὰ σιτία, καὶ τὰ ποτὰ πικρὰ φαίνεται, γονάτων βάρος καὶ ὅλου τοῦ σώματος, νάρκη σκελῶν, πυρετοὶ λάβροι. Τούτων δὲ τῶν σημείων οὕτω γενομένων, δεῖ τὴν κοιλίαν τοῖς ἀπαλοῖς κατευνάξιν, ἄνευ φαρμακείας. Λαβὼν οὖν λαπάθου καὶ λινοζώστου, ἔσθιε μετὰ γάρου καὶ ἐλαίου, καὶ σεῦτλα μετὰ μελικράτου καὶ κνίκου καὶ μελιτώματος ἐψηθέντα σφόδρα· καὶ κάτω λύοντα κοιλίας ὠφέλιμα. Ἐὰν δέ τι ἐπὶ πλεῖον τῶν προειρημένων σημείων ἐνοχλῇ, πρόσμιγε τούτοις τοῖς προειρημένοις ἐψήμασι καὶ κνίκον· κόψας δὲ καὶ χυλοποιήσας τὴν κνίκον ὕδατι, πῖνε. Ποιεῖ δὲ καὶ τῆς κράμβης τὸ ὕδωρ ἐψημένον πολὺ μετὰ μέλιτος, καὶ προπινόμενον. Τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τούτων τῶν σημείων τάδε προσγίνεται τὰ πάθη· διάρροιαί καὶ δυσεντερίαι, ἰσχιάδες καὶ ἀποπληξίαι, καὶ κοιλιακαὶ διαθέσεις, οἷον εἰπεῖν κώλικες καὶ κοιλοστόμαχοι, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ^[20]

428 Ὅταν δὲ μέλλῃ τι περὶ τὴν κύστιν συνίστασθαι πάθος, τάδε γίνεται τὰ σημεία· σιτίων δοθέντων ὁ στόμαχος πληροῦται, καὶ γίνονται φύσαι, ἐρυγαί, οἰδήματα περὶ τὰ αἰδοῖα. Τούτων οὖν τῶν σημείων γενομένων, βοηθεῖν δεῖ τῷδε τῷ τρόπῳ· λαβὼν μαραθρον καὶ σέλινον, ἐκάστου δεσμίδιον χειρόπληθες, προβρέξας αὐτὰ εἰς οἶνον εὐώδη ἡμέραν μίαν, πρόπιε κυάθους β', καὶ κίρνα μετὰ ὕδατος τοῦ ἴσου. Τοῖς δὲ ἀμελοῦσι τῶν σημείων τούτων, τάδε συνίσταται τὰ πάθη· ὕδρωπες, ἥπατος πόνοι, σπληνὸς ὄγκος, φρενίτιδες, στραγγουρίαι, ἐμπρησμοὶ κοιλίας, στρόφοι τε καὶ πόνοι βαρύτατοι. Τούτοις οὖν χρώμενος, εὐρήσεις τὴν τοῦ σώματος ὑγείαν καὶ ἡμῶν τὴν ἔκθεσιν ἀληθῆ. ^[15]